

El viatge de l'esfinx

Joan Verdú

La documental edicions presenta el llibre il·lustrat *El viatge de l'esfinx*, de l'artista Joan Verdú

El **dimecres 18 de desembre**, a les **19.00 hores**, a la Sala Gonzalo Montiel de **La Nau Centre Cultural**, de la **Universitat de València** La documental edicions presenta el tercer títol de la Col·lecció Sr. Velasco, el llibre il·lustrat *El viatge de l'esfinx*, de l'artista **Joan Verdú**. L'acte comptarà amb la presència del professor de la Universitat de València i expert en còmics **Álvaro Pons**, que conversarà amb l'editor, **Álvaro de los Ángeles**. L'acte s'inscriu dins de les activitats de la **Càtedra d'Estudis del Còmic**, de la Universitat de València.

El viatge de l'esfinx és un conte escrit i dibuixat per l'artista Joan Verdú a la fi dels anys huitanta del segle XX, que mai va arribar a publicar-se. Els dibuixos originals estan realitzats sobre cartó i mostren una explosió de color que va des dels blaus més grisencs, fins als tons terra, ocres, grocs, el turquesa o els blaus intensos. Les dèsset imatges contenen la gamma cromàtica característica de la mar Mediterrània, la real i la imaginada. L'inici de la història que conta *El viatge de l'esfinx* transcorre en un emplaçament real a la ciutat de València. Molt prop de les Torres de Serrans es troba el Pont de Fusta. L'entrada a aquest pont o passarel·la per a vianants està escortada per dues esfinxs de pedra, una a cada costat. Estan deteriorades pel temps i gran part dels seus trets ha desaparegut, però allí romanen, veient passar la gent i el temps.

En els anys huitanta, acabat d'estrenar l'actual Estat de les Autonomies, el territori que comprén les províncies de Castelló, València i Alacant va convindre a denominar-se Comunitat Valenciana, un consens tebi al qual es va arribar no sense acalorats debats ideològics. Van ser anys de gran moviment social, cultural i polític. En aquells dies es van assentar la majoria de les institucions que encara hui dia perduren i que van generar llavors un gran al·livió de creativitat i de possibilitats de canvi. Es van posar les bases de les Corts Valencianes, es va recuperar la figura històrica del President de la Generalitat, el cap del Consell, i es van fundar institucions culturals que encara hui romanen.

En aquell moment, la denominada Escola valenciana de còmic arrasava en les revistes i *tebeos* de mitja Europa, es feien exposicions dels autors i dels seus personatges més rellevants i, en definitiva, s'emprava com a vaixell almirall d'una nova manera d'entendre la territorialitat a Espanya, a ritme de línia clara i colors electritzants. Miguel Calatayud, Sento, Daniel Torres, Ana Juan, Manel Gimeno, Mariscal, Mique Beltrán i el mateix Joan Verdú van renovar el dibuix i la il·lustració i, en fer-ho, van generar un nou imaginari. Aquella època en què tot semblava possible es va acomodar, com sol passar, havent aconseguit assoliments i deixant pel camí les vies més utòpiques. *El viatge de l'esfinx* ens fa recuperar la frescor de les coses acabades de fer, dels mites en fase de canvi, de les persones embargades pels colors d'un cel intens, de la mar turquesa, o de les seues idees irrenunciabls.

Joan Verdú (Alzira, 1959 – Alginet, 2017) va ser dibuixant i cartellista, pintor, escriptor i articulista. Va començar realitzant cartells i il·lustracions que guarden una certa familiaritat amb obres de Manuel Boix o Miguel Calatayud, encara que la seua major referència va ser l'art pop i, en concret, Andy Warhol (amb el permís de Pablo Picasso i Josehp Beuys). En la dècada dels anys noranta decideix centrar-se en la pintura i renunciar a tota la resta, realitzant un nombre important d'exposicions en galeries i centres d'art. Amb freqüència, aquestes exposicions mostren sèries definides per un tema i un estil concrets, la qual cosa va potenciar la coherència en el desenvolupament de «personatges simbòlics» propis, al mateix temps que va permetre una àmplia varietat de recursos estilístics. Mentrestant, el 1998, inicia una columna setmanal d'opinió en el suplement cultural *Postdata* que continuarà escrivint de manera puntual fins a la seua defunció en 2107. Són textos frescos, incisius, intel·ligents i crítics amb una societat i un món artístic que Verdú mirava des de fora —encara que se sentira part integrant— i que considerava limitat i un punt mediocre. *El viatge de l'esfinx* mostra a la perfecció tant eixes influències primeres, derivades del cartellisme, com reflecteix el moment històric quan es va realitzar, l'any 1989.

La documental edicions presenta el libro ilustrado *El viatge de l'esfinx*, del artista Joan Verdú

El **miércoles 18 de diciembre**, a las **19:00** horas, en la Sala Gonzalo Montiel de **La Nau Centre Cultural**, de la **Universitat de València** La documental edicions presenta el tercer título de la Colección Sr. Velasco, el libro ilustrado *El viatge de l'esfinx*, del artista **Joan Verdú**. El acto contará con la presencia del profesor de la Universitat de València y experto en cómics **Álvaro Pons**, que conversará con el editor, **Álvaro de los Ángeles**. El acto se inscribe dentro de las actividades de la **Cátedra de Estudios del Cómic**, de la Universitat de València.

El viatge de l'esfinx es un cuento escrito y dibujado por el artista Joan Verdú el año 1989, que nunca llegó a publicarse. Los dibujos originales están realizados sobre cartón y muestran una explosión de color que va desde los azules más agrisados, hasta los tonos tierra, ocre, amarillos, el turquesa o los azules intensos. Las diecisiete imágenes contienen la gama cromática característica del mar Mediterráneo, el real y el imaginado.

El inicio de la historia que cuenta *El viatge de l'esfinx* transcurre en un emplazamiento real en la ciudad de València. Muy cerca de las Torres de Serranos se encuentra el Pont de Fusta. La entrada a este puente o pasarela peatonal está escoltada por dos esfinges de piedra, una a cada lado. Están deterioradas por el tiempo y gran parte de sus rasgos ha desaparecido, pero allí permanecen, viendo pasar la gente y el tiempo.

En los años ochenta, recién estrenado el actual Estado de las Autonomías, el territorio que comprende las provincias de Castellón, València y Alicante convino en denominarse Comunitat Valenciana, un consenso tibio al que se llegó no sin acalorados debates ideológicos. Fueron años de gran movimiento social, cultural y político. Por entonces se asentaron la mayoría de las instituciones que aún hoy en día perduran y que generaron entonces un gran aluvión de creatividad y de posibilidades de cambio. Se asentaron las bases de Les Corts Valencianes, se recuperó la figura histórica del President de la Generalitat, y se fundaron instituciones culturales que aún perduran.

Por aquellos años, la Escuela valenciana de cómic arrasaba en las revistas y tebeos de media Europa, se hacían exposiciones de los autores y de sus personajes más relevantes y, en definitiva, se empleaba como buque insignia de una nueva manera de entender la territorialidad en España, a ritmo de línea clara y colores electrizantes. Miguel Calatayud, Sento, Daniel Torres, Ana Juan, Manel Gimeno, Mariscal, Mique Beltrán y el propio Joan Verdú renovaron el dibujo y la ilustración y, al hacerlo, generaron un nuevo imaginario. Esa época en que todo parecía posible se acomodó, como suele pasar, habiendo alcanzado logros y dejando por el camino las vías más utópicas. *El viatge de l'esfinx* nos hace recuperar la frescura de las cosas acabadas de hacer, de los mitos en fase de cambio, de las personas embargadas por los colores de un cielo intenso, del mar turquesa, o de sus ideas irrenunciables.

Joan Verdú (Alzira, 1959 – Alginet, 2017) fue dibujante y cartelista, pintor, escritor y articulista. Comenzó realizando carteles e ilustraciones que guardan una cierta familiaridad con obras de Manuel Boix o Miguel Calatayud, aunque su mayor referencia fue el arte pop y, en concreto, Andy Warhol (con el permiso de Pablo Picasso y Josehp Beuys). En la década de los años noventa decide centrarse en la pintura y renunciar a todo lo demás, realizando un número importante de exposiciones en galerías y centros de arte. Con frecuencia, estas exposiciones muestran series definidas por un tema y un estilo concretos, lo que potenció la coherencia en el desarrollo de «personajes simbólicos» propios, al tiempo que permitió una amplia variedad de recursos estilísticos. Al mismo tiempo, en 1998, inicia una columna semanal de opinión en el suplemento cultural Posdata que seguirá escribiendo de manera puntual hasta su fallecimiento en 2107. Son textos frescos, incisivos, inteligentes y críticos con una sociedad y un mundo artístico que Verdú miraba desde fuera —aunque se sintiese parte integrante— y que consideraba limitado y algo mediocre. *El viatge de l'esfinx* muestra a la perfección tanto esas influencias primeras, derivadas del cartelismo, como refleja el momento histórico cuando se realizó, el año 1989.